

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 7Csp/75/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220201725
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2021:8220201725.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Romanom Lajošom, v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpeného: Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., Jilemnického 4012/30, 036 01 Martin, IČO: 36 715 352, proti žalovanému: Š. I., B.. X.X.XXXX, U. XXX/XX, X., o zaplatenie 428,87 Eur s príslušenstvom

rozhodol:

Konanie v časti o zaplatenie sumy 25,- Eur **z a s t a v u j e**.

Žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi sumu 275,83 Eur, kapitalizovaný úrok z omeškania v sume 27,41 Eur a úrok z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 275,83 Eur od 24.9.2020 do zaplatenia, to všetko v splátkach vo výške 25,- Eur mesačne splatných vždy k poslednému dňu kalendárneho mesiaca počnúc mesiacom, kedy nadobudne rozsudok právoplatnosť s tým, že v prípade omeškania sa so splatením čo i len jednej splátky, žalovaný stráca výhodu splátok a celý dlh spolu s príslušenstvom sa stáva splatným.

V prevyšujúcej časti žalobu **z a m i e t a**.

Žalobcovi voči žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania v rozsahu 28%, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu dňa 1.10.2020 sa Všeobecná úverová banka a.s. ako právny nástupca pôvodného veriteľa domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej sumu 428,87 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo žalovanej sumy od 28.2.2018 do zaplatenia a náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 9.1.2017 jeho právny predchodca - obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok (ďalej len „právny predchodca žalobcu“) so žalovaným uzavrel zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX vo výške 600,- Eur, ktorú mal žalovaný splácať v pravidelných 36 mesačných splátkach v sume po 22,99 Eur, až do celkovej sumy pôžičky vo výške 827,64 Eur. Žalovaný na splatenie úveru z vyššie uvedenej zmluvy uhradil sumu 299,17 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami v zmluve, žalobca dňa 29.12.2017 listom - predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, právny predchodca žalobcu dňa 19.2.2018 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 22.2.2018 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Celkový dlh žalovaného

ku dňu podania žaloby podľa žalobcu predstavoval sumu 428,87 Eur. Žalobca si zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznamení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru s poukazom na čl. 15.2 zmluvy.

3. V doplnení z 28.10.2020 k otázke posudzovania schopnosti žalovaného splácať predmetný úver poukázal na skutočnosť, že občiansky preukaz žalovaného nebol odcudzený, a tento prehlásil pravdivosť všetkých ním uvádzaných údajov. Žalobca tvrdil, že žalovaný preukázal výšku svojho finančného príjmu, keď vo svojej žiadosti uviedol príjem v sume 281,90 Eur a o jeho poberaní predložil potvrdenie o výške dôchodku a výpis z účtu. Výdavky boli preukázané dopytom z úverového registra, ktorým sa zistili skutočné finančné náklady žalovaného, t.j. splátky existujúcich úverov vo výške 91,- Eur. Keďže žalovaný uviedol, že je ženatý, právny predchodca žalobcu pri posúdení výdavkov z registra použil koeficient 65% a počítal len s finančnými nákladmi 59,15 Eur. Poukázal na to, že po odpočítaní finančných nákladov na splátky existujúcich úverov a životného minima od príjmu klienta zistil výslednú voľnú mesačnú platobnú kapacitu vo výške 24,75 Eur, pričom v zmluve bola dohodnutá splátka 22,99 Eur. Ďalej doplnil, že oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovanému len obyčajnou zásielkou. Podľa jeho názoru sa žalovaný mohol dozvedieť o zosplatnení úveru najneskôr doručením podanej žaloby.

4. Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu bola doručená do vlastných rúk 25.1.2021 písomne vyjadril podaním doručeným 11.2.2021. Poukázal v ňom na svoje finančné a zdravotné problémy, nedostatok prehľadu o výške svojho záväzku žiadajúc súčasne o poskytnutie zhovievavého splátkového kalendára vzhľadom na jeho vek, finančnú situáciu a zdravotný stav.

5. Žalobca v podaní z 3.3.2021 zobral voči žalovanému žalobu späť z dôvodu úhrady sumy 25,- Eur dňa 23.9.2020 a v tejto časti zobral žalobu späť. Skutkové okolnosti prípadu považoval za nesporné a vyjadrenie žalovaného doručené 11.2.2021 za uznávací prejav vo vzťahu k uplatnenému nároku. Navrhol tak súdu vydanie rozsudku pre uznanie.

6. S poukazom na § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého pojednávanie v spotrebiteľských sporoch nie je potrebné nariadovať ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000,- Eur, konajúci súd spor prerokoval bez nariadenia pojednávania, keďže žalovaná pohľadávka uvedenú sumu nepresahovala a zabezpečené listinné dôkazy súd vzhliadol za postačujúce pre svoje rozhodnutie.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením obsahu spisu a listinných dôkazov do spisu zabezpečených, konkrétne notárskou zápisnicou z 11.12.2017 sp. zn. N 3283/2017, Nz 54215/2017, NCRIs 55029/2017, zmluvou o spotrebiteľskom úvere z 9.1.2017, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 22.2.2018, predžalobnou upomienkou z 29.12.2017 spolu s doručenkou, prehľadom splátok a úhrad, výpisom z registra úpadcov ku dňu vydania rozhodnutia na osobu žalovaného a ostatným obsahom spisu, pričom vo veci zistil nasledovný skutkový a právny stav.

8. Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli 9.1.2017 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému spotrebiteľský úver v sume 600,- Eur. Z predloženej zmluvy vyplývajú tieto dohodnuté náležitosti: celková výška úveru: 600,- Eur, výška mesačnej splátky pôžičky 22,99 Eur, počet splátok: 36, celkové náklady spotrebiteľa: 227,64 Eur, celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť: 827,64 Eur, úver bol poskytnutý pri výške RPMN 24,66%, ročnej úrokovej sadzbe 24,68%, priemernej RPMN 19%, odplata 24,66%, s prvou splátkou splatnou 20.2.2017, ďalšími splátkami splatnými vždy 20. dňa v mesiaci, termínom konečnej splatnosti 20.1.2020. Medzi stranami bolo dohodnuté, že zmluva trvá do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa zmluvy. V časti údajov týkajúcich sa pomerov žalovaného je v zmluve uvedené, že žalovaný je ženatý, s dosiahnutým stredoškolským vzdelaním bez maturity a býva vo vlastnom dome.

9. V časti VII. zmluvy označenej ako Zmluvné podmienky, bod 8. sú obsiahnuté údaje o RPMN, konkrétne vzorec pre jeho výpočet a vysvetlenie spôsobu výpočtu, z ktorého je zrejmé, že pri výpočte sa vychádza z výšky pôžičky, počtu splátok, výšky splátky a intervalu vyjadreného v rokoch a zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každého nasledujúceho čerpania. V zmysle bodu 10.2 Zmluvných podmienok Spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania Splátok Pôžičky žiadať

od Klienta zaplataenie celej pohľadávky Spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej Splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Podľa bodu 12.1 Zmluvných podmienok doručovanie písomností medzi Spoločnosťou a Klientom sa uskutočňuje najmä, avšak nielen poštou, elektronickou formou alebo faxom. Podľa bodu 12.2 Zmluvných podmienok spoločnosť doručuje písomnosti na adresu Klienta uvedenú v Zmluve na účely doručovania alebo na inú adresu písomne oznámenú Klientom Spoločnosti najneskôr pred dňom odovzdania písomnosti na poštovú prepravu Spoločnosťou. Oznámenia zasielané Klientovi do vlastných rúk sa považujú za doručené okamihom, kedy Klient príslušné oznámenie obdrží, inak okamihom, kedy Klient príslušné oznámenie odmietne prevziať alebo sa príslušné oznámenie zaslané Spoločnosťou na poslednú známu adresu Klienta vráti Spoločnosti ako nedoručené, a to aj v prípade, že sa Klient o zaslaní príslušného oznámenia nedozvedel. Ostatné písomné zásielky sa považujú za doručené okamihom, kedy Klient príslušnú zásielku obdrží, inak piatym dňom, keď bola písomnosť podľa údajov Spoločnosti daná na poštovú prepravu na poslednú známu adresu Klienta. Podľa bodu 12.3 Zmluvných podmienok písomnosť doručovaná osobne sa považuje za doručení dňom, v ktorom Klient alebo Povinný podľa údajov Spoločnosti písomnosť osobne prevzal. Bod 7. časti VII zmluvných podmienok a dojednaní obsahuje splátkový kalendár splátok s ich rozpisom na istinu, úrok a poistenie. Z neho vyplýva, že úver sa mal stať plne splatným 20.1.2020 po nadobudnutí splatnosti poslednej 36.-tej splátky.

10. Z predžalobnej upomienky, ktorú žalobca doručil súdu ako prílohu k podanej žalobe vyplýva, že dňa 29.12.2017 vyzval veriteľ dlžníka, aby okamžite uhradil omeškané splátky v sume 68,79 Eur (čl. 15). Predžalobná upomienka bola žalovanému doručená 8.1.2018. Z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 22.2.2018 vyplýva, že právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a žiadal od žalovaného zaplatiť sumu 544,01 Eur. Doručenie tohto oznámenia žalobca v konaní nepreukazoval.

11. Podľa predloženého prehľadu splátok a úhrad k zmluve o pôžičke súd zistil, že právny predchodca žalobcu predpísal žalovanému splátky v sume 22,99 Eur, pričom žalovaný zaplatil v období od 26.1.2017 do 12.9.2017 a od 11.12.2019 do 17.2.2020 spolu sumu 299,17 Eur. Žalovaný rozsah čerpania ako aj splatenia poskytnutého spotrebiteľského úveru v konaní nespochybňoval.

12. Z vlastnej činnosti je súdu známe, že žalobca a obchodné spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 ako aj obchodná spoločnosť VÚB Leasing, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 820 05 Bratislava, IČO: 31 318 045 notárskou zápisnicou sp. zn. N 3283/2017, NZ 54215/2017, NCRIs 55029/2017 z 11.12.2017 uzavreli projekt rozdelenia zlúčením, na základe ktorého sa žalobca stal nástupníckou spoločnosťou po spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 s výnimkou produktov splátkového predaja QCar a Triangel-splátkový predaj.

13. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne z 1.12.2016 vyplýva, že od 1.1.2017 bol žalovanému priznaný dôchodok v sume 281,80 Eur. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne z 3.12.2020 bolo zistené, že žalovaný od 1.1.2021 je poberateľom starobného dôchodku v sume 317,30 Eur mesačne. Podľa výpisu z osobného účtu žalovaného vedeného v Poštovej banke a.s. bol k 30.11.2016 vykázaný na ňom konečný zostatok v sume -1,- Eur. Podľa dopytu z úverového registra vyžiadaného k 9.1.2017 zostatková hodnota skorších úverov žalovaného bola 3 804,- Eur so sumárnou výškou mesačných splátok v sume 91,- Eur a dátumom poslednej delikvencie 30.11.2016.

14. Podľa § 145 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.s.p.“) ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

15. Podľa § 146 ods. 1 C.s.p. súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

16. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby v rozsahu sumy 25,- Eur súd žalobu v tejto časti zastavil a to aj bez súhlasu žalovaného, ktorý v zmysle § 146 ods. 1 potrebný nebol, nakoľko k čiastočnému späťvzatiu žaloby zo strany žalovaného došlo skôr, než by bolo vo veci otvorené pojednávanie. Vo zvyšnej časti súd uplatnený nárok po právnej stránke posúdil nasledovne:

17. Podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

18. Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

19. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

20. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

21. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretiu zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;¹⁾ tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.

22. Podľa § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

23. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

24. Podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

25. Podľa § 7 ods. 16 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

- a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
- b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

26. Podľa § 7 ods. 17 zákona o spotrebiteľských úveroch, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
- b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

27. Podľa § 7 ods. 18 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je povinný v záujme odbornej starostlivosti pri poskytovaní spotrebiteľských úverov vytvoriť a udržiavať systém posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a postupovať v súlade s týmto systémom a vytvoriť a udržiavať systém poskytovania spotrebiteľských úverov.

28. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

29. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

30. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

31. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. účinného po 31.1.2013, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

32. Právny vzťah medzi žalobcom, ktorý v dôsledku postúpenia pohľadávky v zmluvnom vzťahu nastúpil na miesto pôvodného žalobcu a žalovaným posúdil ako vzťah spotrebiteľský, keďže právny predchodca žalobcu vystupoval ako osoba konajúca v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný ako fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy, ale možno ju označiť za druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť. Na uvedený zmluvný vzťah bolo potrebné aplikovať ako ustanovenia Občianskeho zákonníka, tak aj zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom zo strany súdu bolo potrebné posúdiť, či zmluva obsahuje zákonom vyžadované náležitosti.

33. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky náležitosti ustanovené § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa názoru súdu však žalobca v konaní napriek predchádzajúcej výzve súdu nepreukázal postup svojho právneho predchodcu s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalovaného splatiť predmetný úver. Žalobca síce do vydania tohto rozsudku odpovedal na výzvu súdu z 8.10.2020, avšak v tomto

smere ním doplnené tvrdenia a predložené dôkazy hodnoverne postup v súlade s § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch neosvedčujú. Z ním predložených tvrdení a dokazovania totiž nevyplýva, že by si právny predchodca žalobcu preveroval výšku príjmu manželského partnera žalovaného a dostatočným spôsobom skúmal výšku výdavkov žalovaného a osôb s ktorými žil v spoločnej domácnosti a vplyv týchto výdavkov na posúdenie jeho spôsobilosti splácať daný úver. V záujme dosiahnutia priaznivého vyhodnotenia spôsobilosti žalovaného splácať poskytnutý úver právny predchodca žalobcu bez toho, aby zistil skutočný príjem jeho manželky a súbežne posúdil jej finančné možnosti prispievať mu na splácanie týchto úverov znížil pomocou koeficientu výšku mesačných splátok skôr poskytnutých úverov, ktoré bol zaviazaný žalovaný uhrádzať. Len dôsledku takto nedôvodne znížených mesačných finančných nákladov žalovaného ku dňu poskytnutia úveru mohla byť právnym predchodcom žalobcu vypočítaná žalobcom tvrdená „voľná mesačná kapacita“ pre splácanie nového úveru v rozsahu 24,75 Eur. Je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že právny predchodca žalobcu žalovanému poskytol žiadaný úver aj napriek informácii o dátume poslednej delikvencie pri splácaní skôr poskytnutých úverov vyplývajúcej z realizovaného dopytu v úverovom registri, ktorej sa žalovaný dopustil len 40 dní pred poskytnutím v tomto konaní posudzovaného úveru.

34. Cieľom § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch je dosiahnuť, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

35. Dôsledkom vyššie uvedeného je tak záver súdu, že v zmysle § 11 ods. 2 v spojení s § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch právny predchodca žalobcu pred poskytnutím úveru porušil svoju povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť spôsobilosť žalovaného splácať žiadaný úver prostredníctvom riadneho preukázania jeho príjmov, výdavkov a rodinného stavu, teda pri uzatvorení zmluvy konal bez dostatočných a pravdivých údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa, resp. na v tomto smere zistené skutočnosti vôbec neprihliadal, čo je potrebné považovať za porušenie tejto zákonom uložené povinnosti. Tieto zistenia tak vedú súd k záveru, že právny predchodca žalobcu nebol oprávnený úver predčasne (jednorázovo) zosplatiť, pretože pri posudzovaní schopnosti splácať spotrebiteľský úver žalovaným nežiadal dlžníka o preukázanie v tomto smere všetkých rozhodujúcich skutočností. Preto je predčasné zosplatenie spotrebiteľského úveru zo strany právneho predchodcu žalobcu absolútne

neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, konkrétne s poukazom na § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

36. Súd súčasne zastáva názor, že nárok na žalobcom, resp. jeho právnym predchodcom požadovaný úrok nie je možné priznať, z dôvodu neplatnosti tejto časti zmluvy pre rozpor s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka) s poukazom na jeho výšku uvedenú v Zmluve (úrok vo výške 24,66% ročne), ktorá odôvodňuje záver, že výška tejto odplaty za poskytnuté finančné prostriedky neprimerane prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch v rozhodnom období známu súdu z jeho činnosti, osobitne uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (v januári 2017 bola priemerná úroková sadzba za obdobné úvery vo výške 7,44% ročne - bližšie <https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-trhy/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-obchodnych-bank>). Poskytnutie úveru právnym predchodcom žalobcu za cca 3,3 násobne vyššiu úrokovú mieru, než pri akej boli bežne poskytované spotrebiteľské úvery v danom období súd hodnotí ako v hrubom rozpore s dobrými mravmi. Preto zmluva je v časti úroku neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

37. Pokiaľ súd dospel k záveru, že úrok, za ktorý bol poskytnutý spotrebiteľský úver je v rozpore s dobrými mravmi, žalobca mal právo len na vrátenie istiny úveru, ktorej splatnosť bola dohodnutá priamo v 7. bode VII. časti zmluvných podmienok zmluvy o spotrebiteľskom úvere obsahujúcom splátkový kalendár. Ku dňu vydania tohto rozsudku bola v zmysle neho istina úveru plne splatná, čo po započítaní žalovaným realizovaných úhrad v celkovej sume 324,17 Eur znamená, že žalovaný je v omeškaní so splátkami istiny v sume 275,83 Eur. Žalobca tak má nárok na vrátenie tejto vyčerpanej a nezaplatenej už splatnej časti istiny úveru a rovnako tak aj na úrok z omeškania z tejto sumy vo výške 5,00% a to za obdobie od žiadaného dátumu 21.3.2018 (kedy sa žalovaný dostal reálne do omeškania so zaplatením splatnej časti istiny) až do 23.9.2020 (posledná zaplatená úhrada splátky úveru pred dňom vydania rozsudku) a to z postupne rastúcej sumy nedoplatku splatnej istiny, ktorý súd prepočítal a ustálil na sumu 27,41 Eur. Rovnako žalobcovi patrí aj úrok z omeškania 5,00% ročne od 23.9.2020 do zaplatenia z celej priznanej sumy istiny, t.j. zo sumy 275,83 Eur do zaplatenia. V tejto časti súd žalovaný nárok nepovažoval ani za premičaný, preto aj s ohľadom na vyššie opísané dôvody uplatnenému nároku vyhovel. V prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá pre jej nedôvodnosť vychádzajúc z vyššie uvedených záverov. Podmienky pre vydanie rozsudku pre uznanie súd nepovažoval za splnené, pretože vo svojom vyjadrení žalovaný doručenom 11.2.2021 žalovaný výslovne neuznal celý žalovaný nárok ani čo do dôvodu ani čo do výšky. Takéto účinky nemožno pripisovať jeho žiadosti o splácanie dlhu, keď v doručenom podaní tvrdil, že nemá prehľad sni o výške doteraz realizovaných splátok na úhradu úveru a sni o rozsahu svojho dlhu voči žalobcovi (obdobne bod 4. rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 23Co/145/2019-122 z 30.11.2020).

38. Vo vzťahu k obsahu vyjadrenia žalovaného, ktorým požiadal o splácanie dlhu voči žalobcovi, súd zastal názor, že povolenie zaplatenia dlžnej sumy v splátkach po 25,- Eur mesačne, zjavne neprimerane žalobcu v jeho práve na zaplatenie priznanej sumy obmedzovať nebude a to s prihliadnutím na aktuálny príjem žalovaného v sume 317,30 Eur. Súd tak vzhliadol za primerané, žalovanému vo vzťahu k žalobcovi povoliť postupné splácanie judikovaného dlhu, keďže s prihliadnutím na jeho pomery nie je možné predpokladať splatenie dlhu inak ako v primeraných splátkach. Preto v zmysle § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku povolil žalovanému splácať dlh v splátkach vo výške 25,- Eur mesačne splatných vždy ku koncu kalendárneho mesiaca počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod podmienkou, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok v deň jej splatnosti sa stane dlh úplne splatným, čo žalobcovi garantuje možnosť okamžitého vymáhania celého dlhu v prípade, ak zo strany žalovaného dôjde k porušeniu podmienok pre zaplatenie týmto rozsudkom judikovaného dlhu.

39. Týmto rozhodnutím sa konanie končí, preto súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania. Vychádzal zo znenia ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a s prihliadnutím na § 256 C.s.p. Žalobca aj žalovaný boli v konaní čiastočne úspešní a čiastočne neúspešní. Za procesný úspech žalobcu súd považoval sumu 274,83 Eur, čo zodpovedá 64% z pôvodne žalovaného nároku v sume 428,87 Eur a žalovaný bol úspešný v rozsahu 36% z pôvodne žalovaného nároku. K čiastočnému späťvzatiu žaloby v rozsahu sumy 25,- Eur došlo pre platbu žalovaného uskutočnenú ešte pred doručením žaloby, v tomto rozsahu tak nebolo možné pričítať zavinenie vzniknutých trov žalovanému. Po odrátení úspechu žalovaného od úspechu žalobcu preto súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 28%.

40. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 C.s.p. súdom prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane,

ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.